

Zaaknummer : 01045946
Ons Kenmerk : ODH496112
Datum : 6 december 2022

Beschikking

Waterwet

Onderwerp

Bij besluit van 2 december 2016, kenmerk ODH-2016-00113591, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Waterwet aan European Care Residences, Provincialeweg 69 te Schalkwijk een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van de woonzorglocatie De Statenhof aan de Bachstraat 590 (nu 712) te Leiden.

De vergunning is aangevraagd en verleend voor een onttrekking en retournering voor een doublet in het tweede watervoerende pakket. Het maximale onttrekkings- en retourdebiet bedraagt 30 m³ grondwater per uur, 720 m³ per etmaal en 22.320 m³ per maand. Per jaar wordt in totaal maximaal 81.000 m³ grondwater worden onttrokken en geretourneerd. De onttrekkingen en retourneringen hebben een permanent karakter. In de vergunning is een koude-overschot van maximaal 123% toegestaan. Het systeem is niet geïnstalleerd zoals hierboven omschreven.

Bij besluit van 6 juli 2017 kenmerk ODH-2017-00066920 hebben wij de vergunning met kenmerk ODH-2016-00113591 gewijzigd. De wijzigingsvergunning heeft betrekking op de wijziging van het systeem van een doubletsysteem naar een monobronstelsel. De vergunning is aangevraagd en verleend voor een onttrekking en retournering voor een monobronstelsel in het tweede watervoerende pakket. Het maximale onttrekkings- en retourdebiet bedraagt 30 m³ grondwater per uur, 720 m³ per etmaal en 22.320 m³ per maand. Per jaar wordt in totaal maximaal 74.000 m³ grondwater worden onttrokken en geretourneerd. De onttrekkingen en retourneringen hebben een permanent karakter. In de vergunning is een koude-overschot van maximaal 121% toegestaan. Het monobronstelsel is vanaf 2017 geïnstalleerd en in werking genomen.

Op 6 oktober 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen om wijziging van de vergunning als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. De aanvraag betreft het wijzigen van de op 6 juli 2017, kenmerk ODH-2017-00066920, verleende wijzigingsvergunning. De inrichting is gelegen Bachstraat 712 te Leiden. De wijziging heeft betrekking op:

- Wijziging van het maximale seizoensdebiet in de winter van 40.500 m³ naar 46.300 m³ en in het zomerseizoen van 33.500 m³ naar 14.100 m³, alsmede van het jaardebiet van 74.000 m³ naar 60.460 m³;
- Het toestaan van een koude-overschot van jaarlijks maximaal 327%.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de vergunning in het kader van de Waterwet van 6 juli 2017 kenmerk ODH-2017-00066920, te wijzigen;
- II. de wijziging van de vergunning van 6 juli 2017 kenmerk ODH-2017-00066920 te verlenen voor onbepaalde tijd;
- III. de in het besluit van de vergunning van 6 juli 2017, kenmerk ODH-2017-00066920, het seizoensdebiet in de winter te wijzigen van 40.500 m³ naar maximaal 46.300 m³ en in de zomer te wijzigen van 33.500 m³ naar maximaal 14.100 m³, alsmede het jaardebiet te wijzigen van 74.000 m³ naar maximaal 60.460 m³;

- IV. Voorschrift 13 van de op 6 juli 2017 gewijzigde vergunning, kenmerk ODH-2017-00066920 te wijzigen en te laten luiden zoals opgenomen in deze beschikking;
- V. de volgende documenten onderdeel te laten zijn van deze vergunning:
- de aanvraag van 16 oktober 2022, OLO kenmerk 6803863;
 - Effectenstudie bodemenergiesysteem t.b.v. vergunningswijziging, voor open bodemenergiesysteem: (tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv), Installect, 6 oktober 2022, kenmerk IA2332;
 - Notitie, "Reactie op beoordeling conceptaanvraag wijzigingsvergunning Waterwet, kenmerk IA2332, 6 oktober 2022;

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

- 13 Het bodemenergiesysteem bereikt op 31 december 2022 het moment waarop de hoeveelheid koude, die, uitgedrukt in MWh, vanaf de datum van ingebruikneming door het systeem aan de bodem is toegevoegd, tenminste 100 % en ten hoogste 186 % bedraagt ten opzichte van het hoeveelheid warmte, die, uitgedrukt in MWh, vanaf de datum door het systeem aan de bodem is toegevoegd. Het bodemenergiesysteem bereikt uiterlijk vijf jaar na 1 januari 2023 een moment waarop de hoeveelheid koude, die, uitgedrukt in MWh, vanaf 1 januari 2023 door het systeem aan de bodem is toegevoegd, ten minste 100 % en ten hoogste 327 % bedraagt ten opzichte van de hoeveelheid warmte, die, uitgedrukt in MWh, vanaf die datum door het systeem aan de bodem is toegevoegd. Het systeem herhaalt dit telkens uiterlijk vijf jaar na het laatste moment waarop die situatie werd bereikt. De hoeveelheid aan de bodem toegevoegde warmte en koude dienen te worden berekend conform uitwerking 1. Het koude- en/of warmte-overschot dient te worden berekend conform uitwerking 2.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 2 december 2016, kenmerk ODH-2016-00113591, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Waterwet aan European Care Residences, Provincialeweg 69 te Schalkwijk een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van de woonzorglocatie De Statenhof aan de Bachstraat 590 (nu 712) te Leiden.

De vergunning is aangevraagd en verleend voor een onttrekking en retournering voor een doublet in het tweede watervoerende pakket. Het maximale onttrekkings- en retourdebiet bedraagt 30 m³ grondwater per uur, 720 m³ per etmaal en 22.320 m³ per maand. Per jaar wordt in totaal maximaal 81.000 m³ grondwater onttrokken en geretourneerd. De onttrekkingen en retourneringen hebben een permanent karakter. In de vergunning is een koude-overschot van maximaal 123% toegestaan. Het systeem is niet geïnstalleerd zoals hierboven omschreven.

Bij besluit van 6 juli 2017 kenmerk ODH-2017-00066920 hebben wij de vergunning met kenmerk ODH-2016- 00113591 gewijzigd. De wijzigingsvergunning heeft betrekking op de wijziging van het systeem van een doubletsysteem naar een monobronstelsel. De vergunning is aangevraagd en verleend voor een onttrekking en retournering voor een monobronstelsel in het tweede watervoerende pakket. Het maximale onttrekkings- en retourdebiet bedraagt 30 m³ grondwater per uur, 720 m³ per etmaal en 22.320 m³ per maand. Per jaar wordt in totaal maximaal 74.000 m³ grondwater onttrokken en geretourneerd. De onttrekkingen en retourneringen hebben een permanent karakter. In de wijziging van de wijzigingsvergunning is een koude-overschot van maximaal 121% toegestaan. Het monobronstelsel is vanaf 2017 geïnstalleerd en in werking genomen. Na een controle van de Afdeling Toezicht & Handhaving is echter geconstateerd dat het systeem draait met een hoger koude-overschot dan vergund. Na overleg met de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Haaglanden heeft aanvrager verzocht om via een wijzigingsvergunning een hoger koude-overschot te legaliseren.

Op 6 oktober 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen om wijziging van de vergunning als bedoeld in artikel 6.4 van de Waterwet. De aanvraag betreft het wijzigen van de op 6 juli 2017, kenmerk ODH-2017-00066920, verleende wijzigingsvergunning. De inrichting is gelegen aan de Bachstraat 712 te Leiden. De wijziging heeft betrekking op:

- Wijziging van het maximale seizoensdebiet in de winter van 40.500 m³ naar 46.300 m³ en in het zomerseizoen van 33.500 m³ naar 14.100 m³, alsmede van het jaardebiet van 74.000 m³ naar 60.460 m³;
- Het toestaan van een koudeoverschot van jaarlijks maximaal 327%.

Bij de aanvraag zijn de volgende stukken gevoegd:

- Effectenstudie bodemenergiesysteem t.b.v. vergunningswijziging, voor open bodemenergiesysteem: (tot 50 m³/uur, 250.000 m³/jaar en dieper dan 20 m-mv), Installect, 6 oktober 2022, kenmerk IA2332;
- Notitie, "Reactie op beoordeling conceptaanvraag wijzigingsvergunning Waterwet, kenmerk IA2332, 6 oktober 2022;

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking.

Adviezen

Bij deze procedure hebben wij betrokken:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Leiden;

Wij hebben geen reactie van de gemeente Leiden ontvangen.

M.e.r. beoordeling

M.e.r.- (beoordelings)plicht (onder drempelwaarden D-lijst)

Voor de gevraagde activiteit is geen m.e.r.-beoordeling nodig omdat er geen sprake is van een fysieke wijziging van de installatie. Het gaat om wijziging van seizoendebiëten en het maximale koudeoverschot.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Op grond van artikel 6.4 van de Waterwet zijn wij bevoegd gezag om op deze aanvraag te beslissen. Bij de besluitvorming naar aanleiding van vergunningaanvragen krachtens de Waterwet dient volgens artikel 6.21 van de Waterwet rekening te worden gehouden met de doelstellingen in artikel 2.1 van de Waterwet. Provinciale Staten hebben op 29 juni 2016 het Regionaal Waterplan Zuid-Holland 2016 – 2021 vastgesteld. Dit Regionaal Waterplan bestaat uit de Omgevingsvisie Zuid-Holland, de Voortgangsnota Europese Kaderrichtlijn Water 2015 en het provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015, voor zover dat ziet op hoofdstuk 4, 5 en bijlage 7 'Operationeel grondwaterbeleid'.

Op 26 juni 2018 is de Beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018 vastgesteld. Deze regel is op 11 juli 2018 gepubliceerd en in werking getreden. Deze beleidsregel vervangt de bepalingen die in bijlage 7 over vergunningverlening zijn opgenomen. Het toetsingskader voor de afweging van de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen in het kader van bedoelde vergunningverlening is daarmee opgenomen in deze beleidsnotitie.

Beoordeling

De wijzigingsvergunning is aangevraagd voor een onttrekking en retournering in het gecombineerde tweede en derde watervoerende pakket. Het maximale onttrekkings- en retourneringsdebiet bedraagt 30 m³ grondwater per uur, 720 m³ per etmaal, 20.000 m³ per maand en 46.000 m³ per kwartaal. Per jaar zal in totaal maximaal 60.460 m³ grondwater worden onttrokken en geretourneerd. De onttrekking en retournering hebben een permanent karakter.

Motivering besluit

Om negatieve effecten van grondwateronttrekkingen en -retourneringen op het bodemsysteem, op grondgebruikfuncties of op andere onttrekkingen en ingrepen in de ondergrond te voorkomen, worden er voorwaarden gesteld aan grondwateronttrekkingen en -retourneringen die vergunningplichtig zijn in het kader van de Waterwet.

In ieder geval noemen het Waterplan in bijlage 7 en de Beleidsregel grondwatervergunningen Zuid-Holland 2018 voor een grondwateronttrekking en -retournering de volgende voorwaarden:

- de vergunningaanvrager moet inzicht verschaffen in de verwachte effecten (op strategisch zoet grondwatervoorraden, zoet/brak en brak/zout grensvlakken, maaiveld en maaiveldfuncties, andere systemen die gebruik maken van bodem grondwater en bodemverontreinigingen) van de grondwateronttrekking op het grondwatersysteem. Indien sprake is van negatieve effecten (ter beoordeling van de provincie) dient aangegeven te worden welke maatregelen getroffen zullen worden om de negatieve effecten te voorkomen of te compenseren;
- bodemenergiesystemen in milieubeschermingsgebieden voor grondwater worden niet vergund.
- bodemenergiesystemen waarvan de filterstelling zich bevindt in een watervoerend pakket waarin zich het zoet-brakgrensvlak bevindt worden niet vergund.
- er wordt geen onttrekkingsvergunning verleend als uit berekeningen blijkt dat het grensvlak tussen zoet en brak grondwater binnen 20 jaar vanuit een onderliggende scheidende laag het watervoerende pakket in wordt getrokken (zoute kwel);
- monobronnen zijn niet toegestaan in het eerste watervoerende pakket in strategische zoet grondwatergebieden;
- er wordt geen vergunning verleend voor een grondwateronttrekkingssysteem dat bestaat uit bronnen in twee verschillende watervoerende pakketten waarbij het grondwater uit deze pakketten wordt gemengd;
- thermische energiesystemen moeten gesloten zijn, zodat er via het systeem geen verontreinigingen in de bodem kunnen komen;
- een warmteoverschot is niet toegestaan;
- er wordt niet meer koudeoverschot toegestaan dan nodig. Uit de aanvraag dient te blijken dat het aangevraagde koudeoverschot reëel is.
- de temperatuur van het te infiltreren water mag in pieken maximaal 30 °C bedragen, mits de gemiddelde temperatuur van het te infiltreren water 25 °C of lager bedraagt;
- om interactie met functies in het eerste watervoerende pakket te voorkomen, moeten open bodemenergiesystemen in stedelijk en glastuinbouwgebied uitwijken naar een dieper gelegen watervoerend pakket;
- negatieve interferentie, waardoor rendementen verliezen zullen optreden bij andere systemen, dient zoveel mogelijk voorkomen te worden;
- bij een vergunningaanvraag dient informatie gevoegd te zijn waaruit blijkt dat er overeenstemming is met de projectontwikkelaar/eigenaar van een bouwproject waarop de aangevraagde activiteit betrekking heeft.

Beschrijving project en te verwachten effecten

Het bodemenergiesysteem waarvoor een wijziging van de wijzigingsvergunning is aangevraagd betreft een monobron, zal worden gerealiseerd in het tweede watervoerende pakket en is gelegen in stedelijk gebied. De locatie is niet gelegen in een milieubeschermingsgebied voor grondwater. Het grondwatercircuit (putten en transportleidingen) wordt luchtdicht en onder een overdruk ten opzichte van de atmosfeer gehouden, waardoor het grondwater niet in contact komt met de lucht of met het oppervlaktewater.

Het bodemenergiesysteem is sinds 2017 in gebruik genomen. Het bodemenergiesysteem is met een koudeoverschot van 121% ontworpen, maar in de praktijk blijkt dat door het gebruik van het gebouw de warmtevraag groter is dan de koudevraag. Vanaf het begin is een energetische onbalans in de bodem ontstaan, waarbij sprake is van een koude-overschot van 186% (256 MWh). Na overleg met de afdeling Toezicht en Handhaving van de Omgevingsdienst Haaglanden heeft aanvrager verzocht om via een wijzigingsvergunning een koude-overschot van 327% te legaliseren.

Uit de tabel op pagina 2 en de tabel op pagina 3 van de Notitie, "Reactie op beoordeling conceptaanvraag wijzigingsvergunning Waterwet, kenmerk IA2332, 6 oktober 2022", blijkt dat de aanvrager heeft aangetoond dat het aangevraagde koude-overschot van 327% reëel (op basis van het werkelijke historische functioneren van het

systeem) en niet meer dan nodig is. In de berekeningen is aangetoond dat het systeem met een koude-overschot van 327% doelmatig kan functioneren en geen negatieve effecten op andere grondgebruikers heeft.

De aanvrager heeft middels de aanvraag, inclusief bijlagen, voldoende inzicht verschaft in de verwachte effecten door toedoen van het beoogde bodemenergiesysteem. Uit de aanvraag is gebleken dat de beoogde grondwateronttrekking en -retournering naar verwachting niet zullen leiden tot onaanvaardbare negatieve effecten op omgevingsbelangen.

Conclusie

Op grond van de aanvraag, inclusief bijlagen, komen wij tot de conclusie dat de beoogde grondwateronttrekking en -retournering niet in strijd zijn met het provinciaal beleid, alsmede de doelstelling zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet. Wij zien dan ook geen bezwaren tegen het verlenen van de aangevraagde wijzigings-vergunning.

BEGRIPPENLIJST

In dit besluit wordt verstaan onder:

Bevoegd gezag:	Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, namens dezen de Omgevingsdienst Haaglanden, Postbus 14060, 2501 GB Den Haag, e-mailadres toezicht@odh.nl .
Bodemzijdig deel bodemenergiesysteem:	Het geheel van de grondwateronttrekkings- en infiltratieputten, het bijbehorend leidingwerk in de bodem en in het pand tot aan de warmtewisselaar, de grondwaterpomp(en), spoelwatervoorziening en de bijbehorende meet- en regeltechniek.
Bron/put:	Een buis met een geperforeerd deel die in de bodem wordt gebracht om grondwater te onttrekken of een vloeistof in de bodem te brengen. Onder een put wordt veelal verstaan het boorgat met de bron, peilbuizen, filtergrind, kleistoppen, aanvulgrond, pomp, leidingen en afwerking bovengronds.
Calamiteit:	Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis (betrekking hebbende op de onttrekkingsinstallatie dan wel de infiltratie-installatie) of dreiging daarvan, waarbij er sprake is van dermate grote schade aan het milieu, dat direct en professioneel ingrijpen noodzakelijk is.
Cluster van bronnen:	een cluster bronnen bestaat alleen uit koude bronnen of alleen warme bronnen, welke zo dicht bij elkaar staan dat ze één thermische bel vormen.
Filter:	Het geperforeerde deel van een onttrekkings- of injectiebron of van een peilbuis waardoor het water de bron of peilbuis in of uit kan stromen.
Gebouwszijdig deel bodemenergiesysteem:	Het geheel van de warmte- en koude-afgiftebronnen in het gebouw, het bijbehorende leidingwerk in het gebouw tot en met de warmtewisselaar, de bijbehorende circulatiepompen en de bijbehorende meet- en regeltechniek.
Inrichting:	Een inrichting of werk, bestemd tot het onttrekken en/of injecteren van grondwater.
NAP:	Normaal Amsterdams Peil
Peilbuis:	Een buis met een geperforeerd deel die in de bodem wordt geplaatst om de grondwaterstand of stijghoogte te meten, de bodemtemperatuur te meten of grondwatermonsters te nemen.
Waarnemingsput:	Een boorgat, niet zijnde een boorgat ten behoeve van een bron/put, waarin één of meerdere peilbuizen zijn geplaatst. Met behulp van deze peilbuizen kunnen

stijghoogten, grondwaterstanden en grondwatertemperatuur gemeten worden. Tevens kunnen uit de peilbuizen grondwatermonsters genomen worden.

Weerstandbiedende laag: Dit is een bodemlaag, veelal bestaande uit klei en/of veen, waar het grondwater niet goed doorheen kan stromen.

OVERIGE TOELICHTINGEN

Aandachtspunten

Wij zijn bevoegd de vergunning in te trekken indien:

- de verstrekte gegevens zodanig onjuist of onvolledig blijken, dat op de vergunningaanvraag een andere beslissing zou zijn genomen indien bij de beoordeling daarvan de juiste gegevens bekend waren geweest;
- daarvan gedurende drie achtereenvolgende jaren geen gebruik is gemaakt;
- aan het onttrokken en geretourneerde water een andere bestemming wordt gegeven dan in de vergunning staat vermeld;
- de aan de vergunning verbonden voorschriften niet in acht worden genomen;
- blijkt uit omstandigheden of feiten, dat in verband met de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen de grondwateronttrekking en -retournering in haar geheel dan wel gedeeltelijk niet langer toelaatbaar wordt geacht.

De rechtsopvolger van de vergunninghouder doet binnen vier weken nadat de vergunning voor hem is gaan gelden daarvan mededeling aan het bevoegd gezag.

Door het verlenen van de vergunning wordt niet vooruitgelopen op enig andere, door het provinciaal bestuur krachtens de wet of een provinciale verordening dan wel krachtens eigendomsrecht van de provincie over deze aangelegenheid eventueel te nemen beslissing.

Wettelijke regeling ten aanzien van ongewone voorvallen

Indien zich ten gevolge van de onttrekking een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan, waardoor nadelige gevolgen voor het watersysteem, waaronder de chemische kwaliteit van grondwaterlichamen, zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, treft de houder van de inrichting onmiddellijk de maatregelen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verlangd om de gevolgen van het ongewone voorval te voorkomen of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken.

De houder van de inrichting waarbij zich een ongewoon voorval als bedoeld in de Wet bodembescherming (Wbb) voordoet of heeft voorgedaan, meldt dat voorval zo spoedig mogelijk aan het bevoegd gezag Wbb. De houder van de inrichting verstrekt het bevoegd gezag Wbb tevens, zodra zij bekend zijn, de gegevens met betrekking tot:

- de omvang en de oorzaken van het voorval en de omstandigheden waaronder het voorval zich heeft voorgedaan;
- de maatregelen die genomen zijn of worden overwogen om de gevolgen van het voorval te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken.